

СУТЬ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІНИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ПОСИЛЕНОЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Ольга ОСТАПЧУК¹, Ольга БАКСАЛОВА², Ірина БАБІЙ³

¹ Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-4893-0659>

e-mail: olha.ostapchuk.khnu@gmail.com

² Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-5557-2327>

e-mail: baksalovaolha@gmail.com

³ Хмельницький національний університет

e-mail: irbabi115@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-5644-6704>

Метою даної публікації є дослідження суті поняття «фінансовий менеджмент» та визначення характерних тенденцій змін що відбуваються в даній сфері в умовах розвитку та впровадження інформаційних технологій. Досліджено підходи науковців до трактування поняття «фінансовий менеджмент» та відзначено, що в науковій літературі переважає підхід з розгляду даного поняття як певної сукупності взаємопов'язаних елементів що становлять систему. Приведене власне бачення означеного поняття. Досліджено структуру фінансового менеджменту та визначені напрями розвитку ефективності фінансового менеджменту, від інформаційного забезпечення управління грошовими потоками до контролю за виконанням управлінських рішень і досягнення стратегічних цілей. Придільена увага розвитку інформаційних технологій та відзначено, що зростаючу ролі інформації в усіх сферах господарського життя, стрімкий розвиток новітніх інформаційних технологій та їх вагомий вплив на організацію бізнес-процесів, що сприяє розвитку інформаційного бізнесу. Систематизовано напрями впливу четвертої індустріальної революції. Досліджено вплив електронної торгівлі на можливі напрями мінімізації витрат фінансових ресурсів підприємства. Приведені фактори зниження витрат: зменшення витрат на оплату праці, зниження витрат на зовнішні і внутрішні комунікації, зменшення витрат на рекламу та отримання маркетингової інформації, зменшення витрат на закупівлю сировини. Відзначено, що удосконалення фінансового менеджменту на підприємстві є одним з найважливіших напрямків діяльності, бо наявність достатнього обсягу фінансових ресурсів є необхідною умовою розвитку суб'єкта господарювання та досягнення поставлених оперативних та стратегічних цілей. В умовах цифрової економіки деякі процеси спрощуються та дають можливість менше витрати фінансових ресурсів для забезпечення функціонування, але поряд з перевагами існують і фінансові ризики втрат. Перспективами досліджень є подальше поглиблене вивчення даного питання з точки зору систематизації актуального інструментарію фінансового менеджменту та визначення факторів впливу на доцільність застосування кордного з них.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, фінансові ресурси, інформаційні технології, цифрова економіка, е-комерція.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2022-4-22>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Для економіки ринкового типу характерними є фінансово – економічні відносини, що трансформуються та вдосконалюються з розвитком економічної системи. Об'єктивні закони ринкових відносин спонукають підприємства до оновлення і постійного пошуку ефективних форм і підходів здійснення господарської діяльності, що передбачає поєднання інструментів та методів фінансової, організаційної, соціальної сфери управління. Жодні трансформації та зміни на підприємстві не можуть відбутися без впливу на фінансовий стан. А отже, питання ефективності фінансового менеджменту підприємства не втрачають своєї актуальності та потребують подальших ґрунтовних досліджень.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Коло досліджуваних проблемних питань у сфері фінансового менеджменту розширювалося в процесі розвитку економіки та ринкових відносин. На початку виникнення досліджувалися фінансові питання започаткування діяльності нових підприємств, з розвитком актуальними ставали – проблемні питання управління фінансами підприємства за різними напрямками та фінансові інвестиції. Відбувається виділення окремих напрямків, як фінансовий аналіз, ризик-менеджмент, інвестиційний менеджмент та антикризове управління. Вагомий вклад в розвиток методології фінансового менеджменту, ґрунтовного дослідження перспектив розвитку зробили такі вчені як: Борисюк О. В. [1], Васьківська К. В. [9], Владимир О. М. [2], Гончаренко О. М. [6], Дема Д. І. [10], Дорохова Л. М. [10], Завадський Й.С. [5], Лапіна І. С. [6], Майор О. В. [11], Максимова М. В. [7], Пташник С. А. [8], Сич О. А. [9], Скаска О. І. [11] та інші. Вчені Гражевська Н. І. [3], Чигиринський А. М. [3] та Жукова Л.М. [4] дослідили питання цифрової трансформація економіки

в умовах посилення глобальних ризиків і загроз, що спонукає й інших науковців імплементувати наслідки цифрової трансформації до об'єктів дослідження.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою даної публікації є дослідження суті поняття «фінансовий менеджмент» та визначення характерних тенденції змін що відбуваються в даній сфері в умовах розвитку та впровадження інформаційних технологій.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

В процесі функціонування підприємства в умовах ринкової економіки виникає низка проблем фінансового характеру що потребують вирішення та вчасного реагування. Дані дії відносяться до сфери фінансового менеджменту. В науковій літературі відмічаємо наявність підходу з розгляду даного поняття як певної сукупності взаємопов'язаних елементів що становлять систему.

Наприклад Завадський Й. відмічає, що фінансовий менеджмент – це система управління фінансовими ресурсами підприємства чи організації і здійснення впливу на них за допомогою методів, важелів і інструментів фінансового механізму. Який спрямований на управління рухом фінансових ресурсів і фінансових відносин, які виникають між господарюючими суб'єктами у процесі руху фінансових ресурсів [5].

М.В. Максимова зазначає, що фінансовий менеджмент необхідно розглядати як комплексну систему, адже будь-яке управлінське рішення впливає на всі сторони діяльності підприємства і може викликати необхідність змін в багатьох сферах його функціонування. В свою чергу, системний підхід дозволяє здійснити подальшу деталізацію складових системи фінансового менеджменту, враховуючи сучасні тенденції цифрової трансформації економіки [7].

Непочатенко О. О., Пташник С. А. відзначають, що фінансовий менеджмент – це комплексна система принципів і методів розвитку і реалізація управлінських рішень, спрямованих на формування, розподіл та використання фінансових ресурсів підприємства та організації його грошей потоків з метою досягнення оперативного-тактичних та стратегічних цілей.

На думку вчених [9] фінансовий менеджмент або управління фінансами, полягає в діях з придбання, фінансування і управління активами, спрямованих на реалізацію певної мети. Таким чином, управлінські рішення фінансового менеджменту можна віднести до наступних трьох основних операцій з активами: інвестиції, фінансування і управління ними.

Більш узагальнююче визначення приводять Лапіна І. С. та Гончаренко О. М. пропонуючи розглядати фінансовий менеджмент к вид професійної діяльності з управління фінансово-господарською діяльністю підприємств [6].

Враховуючи що фінансова діяльність посідає важливе місце в управлінні підприємством, від неї залежить повнота фінансового забезпечення поточної виробничо- господарської діяльності та розвитку підприємства, тому головною метою фінансового менеджменту є знаходження компромісу між завданнями, що їх ставить перед собою підприємство і фінансовими можливостями реалізації цих завдань [11] ми повністю погоджуємося з думкою науковців та розглядаємо фінансовий менеджмент як комплексну систему управління фінансами підприємства яка направлена на прийняття управлінських рішень з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів у досягненні поставлених цілей.

В структурі фінансового менеджменту можна виділити три складові [2]:

- операційний менеджмент – включає управління витратами, бюджетне та цільове планування, проведення оцінки фінансового стану підприємства;
- інвестиційний менеджмент – направлений на управління підготовкою, розробкою, оцінкою та реалізацією інвестиційних проектів;
- власне фінансовий менеджмент – управління джерелами фінансування, основними напрямками якого якими є структура капіталу, вартість капіталу, цінні папери тощо.

Кожне управлінське рішення впливає на фінансовий стан підприємства, або покращує або погіршує його. Ефективний фінансовий менеджмент забезпечує формування ресурсного потенціалу підприємств, сприяє підвищенню продуктивності, здійснює системне накопичування власного капіталу, що в свою чергу сприяє зростанню конкурентоздатності суб'єкта господарювання на фінансовому і товарному ринках, стабілізує економічне становище, дозволяє формувати стратегію розвитку та впроваджувати її.

З метою підвищення ефективності фінансового менеджменту варто проводити роботу щодо визначення резервів за такими напрямками:

- 1) інформаційне забезпечення управління грошовими потоками;
- 2) узгодження та визначення системи цілей управління грошовими потоками за усіма аспектами фінансової діяльності;
- 3) оптимізація та формалізація бізнес-процесів ;
- 4) організаційне забезпечення управління фінансовими ресурсами на основі чіткого розподілу відповідальності між усіма особами, які безпосередньо приймають управлінські рішення при розподілі фінансів;
- 5) чітке інструментальне забезпечення процесу;
- 6) оптимізація напрямів використання фінансових ресурсів в їх структури за джерелами утворення;
- 7) формування резервних джерел інвестування фінансових ресурсів у відповідності з правилом, що понаднормовий залишок грошових активів, який виникає на підприємстві повинен інвестуватися, тобто тимчасово вільні кошти повинні працювати;
- 8) контроль виконання управлінських рішень і досягнення стратегічних цілей.

На сучасному етапі господарювання будь-яка економічна діяльність супроводжується накопиченням і використанням інформації на базі інформаційно-комунікаційних технологій. Підвищення ролі інформації в усіх сферах господарського життя, стрімкий розвиток новітніх інформаційних технологій та їх вагомий вплив на організацію бізнес-процесів призвели до розвитку інформаційного бізнесу.

Інформаційному бізнесу рушійний імпульс надають кілька комплементарних тенденцій, що взаємообумовлюють та взаємопідсилюють одна одну. Цілком природно, що першою має бути названа тенденція інформатизації та комп'ютеризації. Масове впровадження нових і новітніх мікропроцесорних інформаційно-комунікаційних технологій, їх проникнення всюди, де циркулює інформація, знімає ряд обмежень, пов'язаних із задоволенням інформаційних потреб людини і суспільства. Другою тенденцією є інтелектуалізація економічної діяльності, а третьою – тенденція креативізації, що узвичаює інноваційність як спосіб буття економічних акторів, визначає суспільну затребуваність інформаційних послуг та масифікацію попиту на інтелектуально-інформаційний продукт. І, відповідно, до четвертої тенденції віднесемо процес глобалізації конкурентних відносин і загострення конкурентної боротьби в середовищі, де майже нівельовано територіальний чинник [4, с. 127].

З кожним роком зростає кількість підприємств в різних країнах світу які розуміють переваги електронної комерції та новітніх інформаційних технологій. Вони запроваджують відповідні інструменти в основний вид діяльності, або використовують як додатковий спосіб розширення клієнтської бази.

Зміст цифрової трансформації економіки на мікрорівні полягає в запровадженні суб'єктами господарювання новітніх цифрових технологій і бізнес-процесів. На макрорівні цифрова трансформація передбачає зміну системи управління шляхом перегляду стратегії, моделей, цілей національного господарського розвитку на основі використання новітніх цифрових технологій.

Основою зазначених радикальний перетворень є розгортання Індустрії 4.0, сутність якої полягає в тому, що взаємопов'язані між собою розумні пристрої, сенсори і датчики без безпосереднього залучення людини підключаються до інтернет-платформ, які аналізують інформацію, що надходить ззовні. Результати такого аналізу постають основою для подальшого планування та функціонування окремих елементів і систем, частиною яких вони є [3].

Четверта індустріальна революція вплинула і на розвиток фінансової сфери:

- майже всі підприємства здійснюють електронні розрахунки;
- поширення використання криптовалют, ICO (Initial Coin Offering) або первинне розміщення токенів;
- рекламування товарів і послуг із застосуванням технологій аналізу «великих масивів даних» (big data). За допомогою даної технології суб'єктам ринкових відносин легше передбачити запити потенційного споживача та вчасно зреагувати на вдосконалення своєї ринкової пропозиції. Вже підтвердили свою ефективність та довели, що підприємства з використанням таких технологій підвищують свою ефективність діяльності;
- надання доступу постачальникам та партнерам до баз даних з оперативною інформацією про товарні запаси, що сприяє здійсненню управління збутовою діяльністю в режимі реального часу;

- застосування галузевих агрегаторів в сфері реалізації товарів і послуг та ін.
- формування актуальної статистичної та маркетингової інформації.

За останні роки в лексику дослідників і практиків фінансового ринку увійшли такі поняття, як «фінансовий інжиніринг» (financial engineering), «фінансові інновації» (financial innovation), «Фінтех» (FinTech), що стало свідченням бурхливого розвитку нових фінансових інструментів і технологій біржової торгівлі, а також істотної технологізації процесу надання класичних банківських та інших фінансових послуг. Це визнається двома паралельними, але також і конкуруючими тенденціями:

а) модернізацією діяльності і форматів надання послуг існуючими фінансовими посередниками;

б) розвитком альтернативних фінансів.

При цьому обидві тенденції були пов'язані з використанням соціально-мережних форматів взаємодії учасників фінансового ринку [1].

Варто зазначити, що Національний банк України затвердив Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року, що є покроковим планом створення в Україні повноцінної фінтех-екосистеми з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами та підтверджує курс країни на розвиток фінансових інструментів на державному рівні. На рівні ж підприємства, як вже зазначалося раніше значний вплив на зміну підходів до фінансового менеджменту здійснює електронна комерція. Розглянемо її особливості здійснення та вплив на фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Так, після впровадження електронної торгівлі товарообіг повністю автоматизується. Покупець напряму спілкується з електронним магазином и його віртуальними продавцями, отримує консультації і оплачує товар. Наступні операції з надходження коштів на рахунок підприємства та відображення факту придбання товару в обліковій системі підприємства виконуються автоматично. Менеджери виконують тільки консультаційні та контролюючі функції. Запровадження такого підходу дозволило знизити витрати часу на оформлення і обробку заказів у декілька разів, що в свою чергу сприяло, як зростанню обороту підприємства так і скороченню фінансування поточних витрат.

Факторами зниження витрат при е-комерції є:

1. зменшення витрат на оплату праці внаслідок скорочення кількості робочих місць, за рахунок скорочення часу на виконання операцій, що перейшли в інформаційну площину;
2. зниження витрат на комунікації. Зовнішні – автоматизований збір та обробка заказів, доступ до інформації про стан замовлення, часу його виконання суттєво знижує навантаження офіс-менеджерів (розмістив відповіді на стандартні питання на сайті, а також запропонував ставити питання по e-mail, фірма зменшує потребу у телефонних лініях), внутрішні - економія робочого часу на пошук та збір необхідної інформації, делегування завдань та отримання зворотного зв'язку;
3. зменшення витрат на рекламу. В Інтернеті собівартість обслуговування реклами нижча, а аудиторія рекламного впливу ближча до цільової аудиторії;
4. зниження витрат на отримання маркетингової інформації, бо для проведення опитування, анкетування, експертементу немає необхідності особисто зустрічатися з респондентами, тому процес стає дешевшим.

Отже, запровадження електронної торгівлі на підприємстві є одним із напрямів мінімізації витрат, а отже і більш ефективного управління фінансовими ресурсами.

Сучасні технології сприяють розширенню ринків збуту продукції, виходити за межі існуючого без потреби бути присутнім в нових регіонах та відкривати філіали. Банківські технології також сприяють даному процесу, надаючи можливість отримувати зарахування коштів у країні фізичного знаходження підприємства. Як продавати, так і придбавати необхідні сировину та матеріали суб'єкт господарювання може безпосередньо у виробника в різних точках цивілізованого світу, уникаючи націнок посередника і цим самим зменшуючи фінансові витрати.

Та попри наявність беззаперечних переваг для фінансового стану підприємства та підходів фінансового менеджменту від впровадження інформаційних технологій все ж є і негативний вплив, що пояснюється можливістю ризику фінансових втрат внаслідок легкого доступу до онлайн-ринку та загострення на цій основі конкурентної боротьби; розкриття свої конкурентних переваг через відкритість та доступність в інтернет-мережі. Тож, розвиток інформаційних технологій формує для суб'єкта господарювання як можливості, так і загрози.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Удосконалення фінансового менеджменту на підприємстві є одним з найважливіших напрямків діяльності, бо наявність достатнього обсягу фінансових ресурсів є необхідною умовою розвитку суб'єкта господарювання та досягнення поставлених оперативних та стратегічних цілей. В умовах цифрової економіки деякі процеси спрощуються та дають можливість менше витрати фінансових ресурсів для забезпечення функціонування, але поряд з перевагами існують і фінансові ризики втрат. Перспективами досліджень є подальше поглиблене вивчення даного питання з точки зору систематизації актуальної інструментарію фінансового менеджменту та визначення факторів впливу на доцільність застосування кордного з них.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Борисюк О. В. Нові продукти фінансового ринку в умовах цифрової економіки. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/82.pdf>
2. Владимир О. М. Фінансовий менеджмент (опорний конспект лекцій для магістрів денної форми навчання спеціальності 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю») Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2015. 128с.
3. Гражевська Н. І., Чигиринський А. М. Цифрова трансформація економіки в умовах посилення глобальних ризиків і загроз. Економіка та держава. №8. 2021. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2021/11.pdf
4. Жукова Л. М. Вплив інформаційних технологій на соціально-економічні процеси держави як чинник інституціональних перетворень. Науковий вісник Ужгородського національного університету. №6. 2016. URL: <https://cutt.ly/fk4QbsQ>
5. Завадський Й.С. Менеджмент: Management: У 2-х т. К. Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1998. Т. 1. 542 с
6. Лапіна І. С. Гончаренко О. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Одеса: Атлант, 2016. 313 с
7. Максимова М. В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. Ефективна економіка. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064>
8. Непочатенко О. О., Пташник С. А. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/13.pdf
9. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
10. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.]. Житомир: ЖНАЕУ, 2014. 478 с.
11. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В., Тимчишин Чемерис Ю. В., Нашкерська М. М., Виклюк М. М., Килин О. В., Атаманчук З. А., Свелеба Н. А. Львів: Растр-7, 2018. URL: <https://cutt.ly/dK81eKN>

REFERENCES:

1. Borysiuk O. V. (2019) Novi produkty finansovoho rynku v umovakh tsyfrovoi ekonomiky. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/82.pdf>
2. Vladymyr O. M. (2015) Finansovyi menezhment (oporni konspekt lektsii dlia mahistriv dennoi formy navchannia spetsialnosti 8.18010012 «Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu») Ternopil, TNTU im. Ivana Puliuia, 2015. 128s.
3. Hrazhevska N. I., Chyhyrnskyi A. M. (2021) Tsyfrova transformatsiia ekonomiky v umovakh posylennia hlobalnykh ryzykiv i zahroz. Ekonomika ta derzhava. №8. 2021. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2021/11.pdf
4. Zhukova L. M. (2016) Vplyv informatsiinykh tekhnolohii na sotsialno-ekonomichni protsesy derzhavy yak chynnyk instytutsionalnykh peretvoren. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. №6. URL: <https://cutt.ly/fk4QbsQ>
5. Zavadskiy Y.S. (1998) Menedzhment: Management: U 2-kh t. K. Ukrainsko-finskyi instytut menezhmentu i biznesu, 1998. T. 1. 542 s
6. Lapina I. S. Honcharenko O. M. (2016) Finansovyi menezhment: navch. posib. Odesa: Atlant, 2016. 313 s
7. Maksimova M. V. (2019) Systema finansovoho menezhmentu v umovakh rozvytku tsyfrovoi ekonomiky. Efektivna ekonomika. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064>
8. Nepochatenko O. O., Ptashnyk S. A. (2021) Finansovyi menezhment yak neobkhidna skladova efektyvnoi systemy upravlinnia pidpriemstvom. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/13.pdf
9. Finansovyi menezhment: navch. posib. / [Vaskivska K. V., Sych O. A.]. Lviv: «HALYCh-PRES», 2017. – 236 s.
10. Finansovyi menezhment: navch. posibnyk / D. I. Dema, L. M. Dorokhova, O. M. Vilenchuk [ta in.]. Zhytomyr: ZhNAEU, 2014. 478 s.
11. Finansovyi menezhment: navch. posibnyk / Skasko O. I., Maior O. V., Tymchyshyn Chemerys Yu. V., Nashkerska M. M., Vykliuk M. M., Kylyn O. V., Atamanchuk Z. A., Sveleba N. A. Lviv: Rastr-7, 2018. URL: <https://cutt.ly/dK81eKN>

THE ESSENCE AND TRENDS OF CHANGES IN FINANCIAL MANAGEMENT IN THE CONDITIONS OF INCREASED DIGITALIZATION OF THE ECONOMY

Olha OSTAPCHUK, Olha BAKSALOVA, Irina BABIY
Khmelnyskyi National University

The purpose of this publication is to study the essence of the concept of "financial management" and to determine the characteristic trends of changes occurring in this field in the context of the development and implementation of information technologies. The approaches of scientists to the interpretation of the concept of "financial management" were studied, and it was noted that in the scientific literature, the approach of considering this concept as a certain set of interconnected elements that make up the system prevails. The actual vision of the defined concept is given. The structure of financial management has been studied and the directions for the development of financial management efficiency have been determined, from the information support of cash flow management to the control over the implementation of management decisions and the achievement of strategic goals. Attention was paid to the development of information technologies and it was noted that the growing role of information in all spheres of economic life, the rapid development of the latest information technologies and their significant impact on the organization of business processes, which contributes to the development of information business. The directions of influence of the fourth industrial revolution are systematized. The influence of e-commerce on possible ways of minimizing the costs of financial resources of the enterprise has been studied. Factors of cost reduction are given: reduction of labor costs, reduction of costs for external and internal communications, reduction of costs for advertising and obtaining marketing information, reduction of costs for the purchase of raw materials. It was noted that the improvement of financial management at the enterprise is one of the most important areas of activity, because the availability of a sufficient amount of financial resources is a necessary condition for the development of the business entity and the achievement of the set operational and strategic goals. In the conditions of the digital economy, some processes are simplified and make it possible to spend less financial resources to ensure functioning, but along with the advantages there are also financial risks of losses. Prospects for research are further in-depth study of this issue from the point of view of systematization of the current tools of financial management and determination of influencing factors on the expediency of using one of them.

Keywords: financial management, financial resources, information technologies, digital economy, e-commerce.